

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33512
Nom	Igualtat de gènere i no-discriminació
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1311 - Grau Treball Social	Facultat de Ciències Socials	1	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1311 - Grau Treball Social	12 - Igualtat de Gènere i No-Discriminació	Formació Bàsica

Coordinació

Nom	Departament
VERDEGUER ARACIL, INMACULADA	350 - Treball Social i Serveis Socials

RESUM

L'assignatura Igualtat de Gènere i No-Discriminació és una matèria bàsica de 6 crèdits ECTS. Pretén realitzar una aproximació a la desigualtat de gènere que determina la subordinació de les dones als homes, així com la desigualtat d'oportunitats en l'accés a tots béns i serveis. Per açò, la finalitat de la matèria és introduir en l'anàlisi de la realitat social la perspectiva de gènere. Els eixos fonamentals que es van a desenvolupar són:

- Introducció a la perspectiva de gènere: el sistema sexe/gènere i la seua construcció social;
- Identitats i estereotips en la socialització de gènere;

- La lluita pels drets de les dones i la ciutadania: el moviment feminista;
- Normativa internacional: ONU;
- Desenvolupaments jurídics: normativa estatal;
- Organismes específics d'igualtat i transversalitat.

CONEXIMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Es tracta d'una matèria bàsica del títol de grau en Treball Social de la Universitat de València. En el desplegament del seu contingut formatiu, l'assignatura Igualtat de Gènere i No-Discriminació, com a única assignatura de la matèria, recull la Llei d'igualtat i s'ajusta a la Llei d'organització universitària reformada i als decrets de grau i postgrau que indiquen la necessitat de la introducció de la perspectiva de gènere en els estudis universitaris. En els estudis de grau en Treball Social és imprescindible

COMPETÈNCIES (RD 1393/2007) // RESULTATS DE L'APRENENTATGE (RD 822/2021)

1311 - Grau Treball Social

- Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Que els estudiants puguen transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

- Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Capacitat per a treballar i valorar de manera conjunta amb persones, famílies, grups, organitzacions i comunitats les seues necessitats.
- Capacitat per a ajudar les persones perquè siguen capaces de manifestar les necessitats, punts de vista i circumstàncies.
- Capacitat per a establir relacions professionals a fi d'identificar la forma més adequada d'intervenció.
- Capacitat per a intervenir amb persones, famílies, grups, organitzacions i comunitats per ajudar-los a prendre decisions ben fonamentades sobre les seues necessitats, circumstàncies, riscos, opcions preferents i recursos
- Capacitat per a valorar les necessitats i opcions possibles per orientar una estratègia d'intervenció.
- Capacitat per a preparar i participar en les reunions de presa de decisions a fi de defensar millor els interessos de les persones, famílies, grups, organitzacions i comunitats.
- Capacitat per a potenciar les persones, famílies, grups i comunitats a fi que siguen capaços de resoldre les situacions en què es troben.
- Capacitat per a desenvolupar i incorporar a les pràctiques professionals les actituds i habilitats necessàries per a incorporar la perspectiva de gènere.

RESULTATS D'APRENTATGE (RD 1393/2007) // SENSE CONTINGUT (RD 822/2021)

RA-30 Sap incorporar la perspectiva de gènere transversalment en els coneixements i pràctiques professionals.

RA-31 Sap reconèixer els principis i mecanismes de discriminació per a la construcció social del sistema sexe/gènere en les organitzacions i en els grups.

RA-32 Sap identificar les possibles discriminacions directes i indirectes per raó de sexe i evitar-les.

RA-33 Sap desenvolupar estratègies antidiscriminatòries i igualitàries en el context professional, tot promovent-hi nous models de canvi social.

RA-34 És capaç d'identificar els instruments i recursos especialitzats en les problemàtiques

específiques de les dones. Violència de gènere; feminització de la pobresa.

RA-35 És capaç de reflexionar sobre la seua pròpia acció.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Sistema sexe/gènere i la seva construcció social.

El concepte de gènere

El sistema sexe-gènere i la seua construcció social.

Glossari de termes.

Introducció a la relació entre la teoria feminista i la ciència.

2. Identitats i estereotips en la socialització de gènere.

Identitats: Concepte d'identitat. Com es construeix la identitat de gènere.

Estereotips i representacions socials. Definicions, construcció d'estereotips i les representacions socials de les dones.

3. El principi d'igualtat.

- Estratègia Europea per a la Igualtat; Pla Estratègic d'Igualtat d'Oportunitats de l'Estat Espanyol.

- Plans operatius d'igualtat: bones pràctiques: Pla d'Igualtat de la Universitat de València; Plan de Igualdad de Oportunitades entre Mujeres y Hombres de la Comunidad Valenciana.

- Recursos i serveis: Institut de la Dona; Direcció General de la Dona.

- Transversalitat de gènere: origen i evolució; el concepte de transversalització («mainstreaming») de gènere; elements clau de l'estratègia de transversalització

4. Gènere i drets de ciutadania.

- Feminismes: conceptes; tipologia.

- Una aproximació (històrica) a la teoria i pràctica dels feminismes: la primera onada, la Il·lustració i la Revolució Francesa; la segona onada, del sufragisme a Simone de Beauvoir; la tercera onada, del feminisme radical al ciberfeminisme; el feminisme a l'Estat espanyol; tendències actuals.

- Les associacions de dones: un espai per al canvi social. Una tipologia de les associacions de dones.

5. Desenvolupaments jurídics: internacionals, de la Unió Europea i de l'Estat espanyol, amb especial atenció a la Llei de mesures integrals contra la violència de gènere i a la Llei d'igualtat

- Precedentes.
- Convenció sobre la eliminació de todas las formas de discriminación contra la mujer (ONU A/34/46 de 03/09/1981).
- Declaración sobre la eliminación de la violencia contra la mujer (ONU A/48/104 de 23/02/1994).
- Las Conferencias Mundiales: IV Conferencia Beijing 1995. Beijing+ 5+10+15.
- Constitución Española: principio de Igualdad y no discriminación.
- La Constitución Española: principio de Igualdad y no Discriminación.
- Ley Orgánica 3/2007, de 22 de Marzo, para la igualdad efectiva de mujeres y hombres.
- Ley Orgánica 1/2004, de 28 de diciembre, de Medidas de Protección Integral contra la Violencia de Género.
- Ley 7/2012, de 23 de noviembre, contra la Violencia sobre la Mujer en el ámbito de la Comunidad Valenciana

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	60,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	10,00	0
Elaboració de treballs en grup	25,00	0
Elaboració de treballs individuals	10,00	0
Estudi i treball autònom	10,00	0
Lectures de material complementari	5,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	15,00	0
Preparació de classes de teoria	5,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	10,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

Classe magistral amb la participació de l'estudiantat.

Debats i discussions participatives.

Activitats de tipus expositiu: exposicions teòriques, seminaris, presentació de treballs.

Activitats pràctiques: resolució de casos, aplicacions informàtiques, tallers.

Treball en col·laboració / treball en equip de l'estudiantat.

Tutorització individual, en grup i/o virtual.

AVALUACIÓ

1. Avaluació contínua del treball realitzat per l'estudiantat al llarg del curs, sobretot en referència a les competències de treball individual i en equip, a la identificació de conceptes i processos clau, així com a la preparació i resolució d'exercicis i problemes: ponderació mínima i ponderació màxima entre 0.0 i 40.0.
2. Es valorarà l'assistència i la participació de l'estudiantat, tant en les sessions presencials a l'aula com en les tutories i en les activitats complementàries: ponderació mínima i ponderació màxima entre 0.0 i 35.0.
3. Avaluació de supòsits pràctics en què l'estudiantat mostra l'adquisició de competències en relació amb la resolució de problemes, treball en col·laboració i capacitat d'anàlisi: ponderació mínima i ponderació màxima entre 0.0 i 20.0.
4. Valoració de les tutories individuals i en grup: ponderació mínima i ponderació màxima entre 0.0 i 5.0

No hi ha diferència entre primera i segona convocatòria.

En el cas de les persones que estiguen en la via no presencial, tenen dret a presentar-se a l'examen.

Us recordem que:

El plagi és "l'acció de deshonestat al moment de copiar en el substancial obres alienes presentant-les com a pròpies" (Reducindo et al., 2017, p. 300). I, el ciberplagi "ocorre quan es presenta un treball com a fruit del treball personal quan realment és informació copiada parcial, mitjana o totalment d'un autor sense cap mena de crèdits o bibliografia. Normalment succeeix amb textos [...] en línia" (Sarrià i De Francisco, 2018, p. 4).

No incórrer en pràctiques com les referides implica fer un ús responsable i ètic de la informació que s'utilitza en els treballs acadèmics. Les Normes APA-7a Edició són l'instrument imprescindible per aconseguir l'honestat acadèmica tal com us indicarem en els treballs d'avaluació contínua que presenteu al llarg del quadrimestre.

Dit l'anterior, a partir del segon quadrimestre de primer curs, en totes les assignatures es prestarà especial atenció, en l'avaluació contínua de treballs, al compliment de les pràctiques d'honestat acadèmica i respecte per la propietat intel·lectual de tercers, mitjançant l'ús de la citació i presentació de treballs acadèmics, seguint normes APA-7a edició.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Bonilla, Amparo (1998). Los roles de género. En Género y sociedad, Juan Fernández (coord.) Madrid. Editorial: Pirámide.
- Cobo, Rosa (2006). El género en las ciencias sociales. Cuadernos de Trabajo Social 249, 18 249-258
- Cobo, Rosa (2011). Hacia una nueva política sexual. Las mujeres ante la reacción patriarcal. Los libros de la Catarata. Madrid.
- Comunicación de la Comisión al Parlamento Europeo, al Consejo, al Comité Económico y Social Europeo y al Comité de las regiones. Estrategia para la igualdad entre mujeres y hombres 2010-2015
- Convención sobre la eliminación de todas las formas de discriminación contra la mujer (ONU A/34/46 de 03/09/1981).
- Declaración sobre la eliminación de la violencia contra la mujer (ONU A/48/104 de 23/02/1994)
- I, II y III Plan de Igualdad de la Universitat de València.
- Izquierdo, María Jesús (1999). El malestar en la desigualdad Cuestiones de género: varones y mujeres, ¿dos universos diferentes? En Mª José Carrasco Gálan (ed. lit.), Ana García-Mina Freire, Ana (ed. lit.), 23-46.
- Ley Orgánica 1/2004, de Medidas de Protección Integral contra la Violencia de Género de 28 de diciembre. D.O.Nº. 2004-21760
http://www.boe.es/aeboe/consultas/bases_datos/doc.php?
- Ley Orgánica 3/2007, para la igualdad efectiva de mujeres y hombres, de 22 de Marzo. D.O. Nº 2007-6115 http://www.boe.es/aeboe/consultas/bases_datos/doc.php?id=BOE-
- Martínez, Isabel y Bonilla, Amparo (2000). Sistema sexo/género, identidades y construcción de la subjetividad. Universidad de Valencia.
- Varela, Nuria (2005). Feminismo para Principiantes. Barcelona: Ediciones B.

Complementàries

- INSTITUTO DE LA MUJER. Declaración de Pekín y plataforma para la acción. Serie documentos nº 19. Madrid.
- Observatorio estatal de violencia sobre la mujer (2017). IX Informe anual.
- Lagarde, Marcela (2003). El feminismo y la mirada entre mujeres. Seminario internacional sobre liderazgo y dirección para mujeres. Poder y empoderamiento de las mujeres. Valencia.

- Lagarde, Marcela (1996). Género y Feminismo, Desarrollo Humano y Democracia. Horas y Horas. Madrid.
- Lamas, Marta (2002). Usos, dificultades y posibilidades de la categoría género en Cuerpo diferencia sexual y género. Taurus. México.
- Nash, Mary (2004): Mujeres en el mundo. Historia, retos y movimientos. Alianza Editorial. Madrid.
- Rodríguez, Rosa María (Ed.) (2017). Sin género de dudas. Logros y desafíos del feminismo hoy. Madrid: Biblioteca Nueva.
- Salas, María. Una mirada sobre los sucesivos feminismos. http://www.nodo50.org/mujeresred/feminismo-maria_salas.html
- Valcárcel, Amelia (2001): La memoria colectiva y los retos del feminismo. Unidad Mujer y Desarrollo de la CEPAL.
- Yeves, Mª Teresa (2006). Asociaciones de mujeres y movimiento feminista. Tesis doctoral. Universidad de Valencia.
- Yeves, Mª Teresa, Chisbert, Concha y Sánchez, Dolores. Memoria del Feminismo en el País Valenciano, 1970-1997. Recuperado en: <https://feministasvalencianas.wordpress.com/>
- Verdeguer, Inmaculada. (2016). A lombra dun lleó. Recuperado en: www.alombradunlleo.es